ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΑ ΠΙΟ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΕΝΕΧΥΡΑ

Ἱστορικὰ ἐνέχυρα. Τὸ σπαθὶ τοῦ Τορκουάτου Τάσσου. Στέμματα ποὺ καταλήγουν στὰ ἐνεχυροδανειστήρια. Νησιὰ καὶ λιμάνια...ἐνέχυρα. Τὰ ποδήλατα τῶν Ἄγγλων. Ἄνθρωποι ποὺ ἐνεχυριάζουν τὸν ἑαυτό τους. Τὰ κόλπα τῶν ἠθοποιῶν τοῦ παλιοῦ καιροῦ, κτλ. κτλ.

ΤΑ ἐνεχυροδανειστήρια τῶν διαφόρων μεγαλουπόλεων τῆς Εὐρώπης βρίσκει κανεὶς τὰ πιὸ περίεργα κι' ἐνδιαφέροντα ἀντικείμενα. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο, οἱ ἀρχαιόφιλοι κι' οἱ συλλέκται, ποὺ ξέρουν τὸ μυστικό, δὲν παραλείπουν νὰ μπαίνουν, κάθε τόσο, μιὰ ματιὰ στὰ Μουσεῖα αὐτὰ τῆς ἀνθρώπινης δυστυχίας, βέβαιοι ὅτι πάντα θὰ βροῦν κάτι ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρει.

Ἔτσι, σὲ κάποιο παλιὸ ἐνεχυροδανειστήριο τοῦ Λονδίνου βρέθηκε τελευταῖα ἕνα ξίφος, ποὺ τὸ εἶχε ἀφήσει ὡς ἐνέχυρο ὁ μεγάλος Ἰταλὸς ποιητὴς Τορκουάτος Τάσσος. Μιὰ παλιὰ ἐτικέττα, ποὺ ἦταν καφετισμένη στὸ ἱστορικὸ ἐκεῖνο κεμάλι, φανέρωνε τὴν προέλευσί του. Ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ κι' ἀπὸ κάτω αὐτὲς τὶς λέξεις :

«Ἐγώ, ὁ ὑπογεγραμμένος, βεβαιῶ ὅτι ἔλαβα 25 λίρες ἀπὸ τὸν κύριο Ἀβραὰμ Λεβῆ, ὁ ὁποῖος, γι' ἀσφάλεια τῶν χρημάτων ποὺ μοῦ δανεισε, κρατάει τὸ ξίφος τοῦ πατέρα μου, τέσσερα σεντόνια καὶ δυὸ τραπεζομάντηλα. 2 Μαΐου 1570.

Τορκουάτος Τάσσος»

Τὸ 1897 ἡ ἀντιβασίλισσα τῆς Ἱσπανίας πλήρωσε ἡ ἴδια 100 λίρες γιὰ νὰ πάρη ἀπὸ ἕνα ἐνεχυροδανειστήριο τῆς Μαδρίτης ἕνα χρυσὸ στέφανο, ἐνέχυρο τοῦ Ἱσπανοῦ ποιητοῦ Ζορίλλα, ὁ ὁποῖος πέθανε τὸ 1895. Τὸ πολύτιμο ἐκεῖνο ἀντικείμενο τὸ εἶχαν ἐνεχυριάσει οἱ συγγενεῖς τοῦ ποιητοῦ γιὰ 50 πεσέτες, γιὰ ὅσα δηλαδὴ χρειαζόντουσαν γιὰ νὰ κάνουν τὴν κηδεία του. Τὸν χρυσὸ αὐτὸ στεφανο ἡ ἀντιβασίλισσα τὸν χάρισε κατόπιν στὸ Μουσεῖο τῆς πόλεως Βαλαντόλιδ, γενέτειρας τοῦ ποιητοῦ.

Ἡ ἱστορία μᾶς λέγει ὅτι στὰ σκονισμένα ράφια τῶν ἐνεχυροδανειστηριων ἔχουν καταλήξει καὶ βασιλικὰ στέμματα.

Ὁ Ριχάρδος ΙΙ τῆς Ἀγγλίας, τὸ 1386, εἰσέπραξε 2.000 λίρες, ἐνεχυριάζοντας τὸ στέμμα του καὶ τὰ βασιλικά του προνόμια στὴν πόλι τοῦ Λονδίνου.

Τὰ νησιὰ Ὄρκνεϋ ἔχουν μείνει ἐνέχυρο στὴν Ἀγγλία ἀπὸ τὸ 1468. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ βασιλεὺς τῆς Σκωτίας Ἰάκωβος ὁ ΙΙΙ παντρεύτηκε τὴ Μαργαρίτα τῆς Δανιμαρκίας καὶ ἐπειδὴ οἱ Σκανδιναυοὶ δὲν τοῦ ἔδωσαν τὴν προῖκα ποὺ τοῦ ὑποσχέθηκαν, ἀναγκάσθηκαν, γιὰ νὰ τὸν ἐξευμενίσουν, νὰ τοῦ ἀφήσουν ὡς ἐνέχυρα τὰ νησιὰ Ὄρκνεϋ, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τότε κρατάει ἡ Ἀγγλία.

Ἐπίσης τὸ 1803 ἡ Σουηδία ἐνεχυρίασε στὴ Δανία ἕνα ὁλόκληρο λιμάνι τῆς Βαλτικῆς.

***

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παραπάνω ἐνέχυρα, ὑπάρχουν καὶ μερικὰ ἄλλα, πολὺ περίεργα. Ἔτσι, σὲ κάποιον Ἑβραῖο ἐνεχυροδανειστή, στὸ Παρίσι, ἕνας ζητιάνος εἶχε ἐνεχυριάσει τὸ...μάτι του, μὲ τὴ ρητὴ ἐντολὴ νὰ τοῦ τὸ φυλάη ὡς...κόρην ὀφθαλμοῦ. Περιττὸ νὰ προσθέσουμε ὅτι τὸ μάτι ἐκεῖνο ἦταν γυάλινο !

Στὴν ἀρχὴ κάθε χειμῶνα, στὸ Λονδίνο, ἀναστατώνονται ὅλοι οἱ ἐνεχυροδανεισταί, γιὰ τὸν λόγο ὅτι τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὅλοι σχεδὸν οἱ Λονδρέζοι ἐνεχυριάζουν κατὰ χιλιάδες τὰ...ποδήλατά τους, τὰ ὁποῖα παίρνουν πίσω μόλις ἔρθει τὸ καλοκαίρι.

Σὲ πολλὲς περιπτώσεις ἔχουν ἐνεχυριαστῆ καὶ ἄνθρωποι. Τὴν ἀρχὴ τὴν ἔκανε κάποιος Τζὼν Η Ἀρχερ, πρὶν ἀπὸ ἑκατὸν πενῆντα χρόνια, στὸ Ἰλλινόϊς τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ ἐντιμότατος αὐτὸς Ἀμερικανός, προκειμένου ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸν δικαστικὸ κλητῆρα, ὁ ὁποῖος τὸν σταμάτησε μιὰ μέρα στὸ δρόμο μ' ἕνα ἔνταλμα συλλήψεως στὸ χέρι γιὰ ἕνα ἐμπορικό του χρέος 10 δολλαρίων, μπῆκε ἀπαθέστατα σ' ἕνα γειτονικὸ ἐνεχυροδανειστήριο κι' ἄφησε ἐνέχυρο τὸν ἑαυτό του, γιὰ νὰ πάρη τὸ ποσὸν ποὺ χρωστοῦσε στὸ Δημόσιο. Ἔτσι, ἀφοῦ ἐξόφλησε τὸ χρέος του, πῆρε κατόπιν θέσι πλάϊ στὰ ἄλλα ἀψυχα ἐνέχυρα τοῦ καταστήματος, ὥς ὅτου ἔφτασαν οἱ συγγενεῖς του, τοὺς ὁποίους εἶχε ἐνημερωμεταξὺ εἰδοποιήσει, καὶ τὸν ἐξαγόρασαν.

Κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα στὴν Ἀγγλία πολλοὶ καλλιτέχνες ἐξεβίαζαν τοὺς θεατρῶνες τους μ' ἕναν πολὺ περίεργο τρόπο : Συνεννοοῦντο μὲ τοὺς ἐνεχυροδανειστες καὶ ἐνεχυρίαζαν τοὺς ἑαυτούς των ἀκριβῶς λίγες ὧρες πρὶν ἀρχίσει ἡ παράστασις, στὴν ὁποία ἔπαιζαν πρωτεύοντας ρόλους. Ἔτσι, μὲ τὸ κόλπο αὐτό, ἀποσποῦσαν ἀπὸ τοὺς θεατρῶνες τοὺς καθυστερούμενους μισθούς των.

Ὁ περίφημος κλόουν Γκριμάλδι, κάθε φορὰ ποὺ ὁ διευθυντὴς τοῦ ἱπποδρομίου δυστροποῦσε νὰ τοῦ δώση προκαταβολή, πήγαινε κι' ἔβαζε τὸν ἑαυτό του ἐνέχυρο σὲ κάποιο ἐνεχυροδανειστήριο. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ θαυμασταί του, ποὺ ἤξεραν τὸ «κόλπο» του, ἄδειαζαν ἀμέσως τὸ θέατρο κι' ἔτρεχαν στὸ ἐνεχυροδανειστήριο, ὅπου συνεχιζόταν, ἡ παράστασις, μὲ ἤρωας τὸν διευθυντὴ τοῦ ἱπποδρομίου καὶ τὸν κλόουν.

Ἐπίσης καὶ ὁ τραγῳδὸς Μπρούκ σκάρωσε κάποτε στὸν θεατρώνη του τὸ ἴδιο κάζο. Μιὰ βραδειὰ εἶχε πληροφορηθῆ ὅτι μεταξὺ τῶν θεατῶν ἦταν καὶ μιὰ κυρία τῆς ἀριστοκρατίας, ἡ ὁποία τὴν προηγούμενη ἡμέρα εἶχε ἀποχρυώσει τὸν ἔρωτά του, ὅταν τὴν ἐπεσκέφθη στὸ μέγαρό της. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἤθελε μὲ κανέναν τρόπο νὰ τὸν δῆ νὰ παίζη στὴ σκηνή, ἐθεώρησε καλὸ νὰ πάη νὰ μπῆ ὡς ἐνέχυρο γιὰ μιὰ λίρα καὶ νὰ κάνη παρέα μὲ τὶς ψυχάπες καὶ τὰ παλιοαρέβδατα, ποὺ ἦσαν ἀποθηκευμένα στὸ ἐνεχυροδανειστήριο.

Ἐπίσης κάποτε δυὸ μανιῶδεις χαρτοπαῖκτες κατέληξαν στὸ πατάρι ἑνὸς ἐνεχυροδανειστηρίου γιὰ νὰ συνεχίσουν ἐκεῖ τὸ παιχνίδι τους. Τὸ ἔκαναν αὐτό, γιατὶ ὁ χαμένος δὲν ἐννοοῦσε μὲ κανέναν τρόπο νὰ πάψη τὸ παιχνίδι. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶχε ἄλλα λεπτὰ γιὰ νὰ...κερδίση τὰ χαμένα, βρῆκε αὐτὴ τὴν πρωτότυπη λύσι, τὴν ὁποία ἀποδέχτηκε ὁ κερδισμένος. Ὁ ἐνεχυροδανειστὴς τοὺς κατέγραψε καὶ τοὺς δυὸ στὸ βιβλίο τῶν ἐνεχύρων, τοὺς πέρασε στὸ λαμιὸ τὶς ἐτικέττες μὲ τὸν αὐξοντα ἀριθμὸ, καὶ ἀφοῦ τοὺς μέτρησε 10 λίρες, τοὺς τοποθέτησε κατόπιν στὸ πατάρι του, ὅπου καὶ συνέχισαν τὸ παιχνίδι τους !...

Οἱ Κινέζοι εἶνε ἄνθρωποι ποὺ δὲν διστάζουν νὰ ἐνεχυριάσουν τὰ πάντα. Γιὰ νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα αὐτῆς τῆς μανίας τους, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ποῦμε ὅτι τὸ καλοκαίρι ἐνεχυριάζουν ὅλα τους τὰ χειμερινὰ εἴδη καὶ τὸν χειμῶνα ὅλα τὰ καλοκαιρινά. Καὶ τὸ πιὸ περίεργο εἶνε, ὅτι ὁ καθένας ἐκτιμᾶ τὰ πλούτη τοῦ γείτονός του ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐνεχύρων, ποὺ ἔχει ἀφήσει στὰ διάφορα ἐνεχυροδανειστήρια.

ση ἐλεύθερη τὴν κυρία Γουΐνικοτ. Κι' ἐκεῖνο ποὺ ἐπεβάρυνε τὴ θέσι τῆς δόκτορος, ἦταν τὸ ὅτι στὴν κλινική της εἶχαν σιωθῆ, πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, καὶ δύο ἄλλοι ἤποτοι θάνατοι : Τοῦ συζύγου καὶ μιᾶς φίλης τῆς ἐπιστήμονος !... Καὶ ἡ ἀνάκρισις ἀπεφάσισε νὰ περάση τὴν κυρία Ἀλίκη Γουΐνικοτ ἀπὸ τὸ δικαστήριο, παρὰ τὶς διαμαρτυρίες της ὅτι εἶνε ἀθῶα !...

Ἡ δίκη ὅμως αὐτὴ δὲν ἔγινε.

Γιατί μόλις ἡ κυρία Γουΐνικοτ παρουσιάστηκε, τὸν περασμένο μῆνα, στὸ δικαστήριο, καὶ μὲ τὶς πρῶτες ἐρωτήσεις, ποὺ τῆς ἔκανε ὁ πρόεδρος, ἄρχισε ξαφνικὰ νὰ γελάη καὶ νὰ οὐρλιάζη σὰν δαιμονισμένη !...

Ἡ δόκτωρ εἶχε τρελλαθῆ !...

Μὰ γιατί τρελλάθηκε ; Ἀπὸ τὶς συγκινήσεις, ποὺ δοκίμασε τελευταῖα, ἢ ἀπὸ....τύψεις συνειδήσεως γιὰ τὴ δολοφονία τῆς νύφης της ;

Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ δώση μιὰ ἀπάντησι...

Καὶ ἔτσι, παραμένει ἀσάφειο τὸ μυστήριο, ποὺ περιβάλλει τὸν δραματικὸ θάνατο τῆς Ρέτας Γουΐνικοτ...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΔΩΝ

Ἕνας σοφὸς Μαροκινός, ὁ Καντοῦρ Χαμτρῆ, ἔκανε αὐτὲς τὶς ἡμέρες στὸ Παρίσι μιὰ διάλεξι γιὰ τὴ ζωὴ τῶν Μουσουλμανίδων γυναικῶν, ἐκείνων, ἐννοεῖται, ποὺ δὲν πέταξαν ἀκόμα τὸν φερετζέ.

—Ἡ ζωή τους, εἶπε ὁ Μαροκινὸς σοφός, δὲν εἶνε καὶ τόσο δυσάρεστη, ὅσο τὴν παριστάνουν οἱ ἀπόστολοι τῆς γυναικείας χειραφετήσεως. Δὲν ἔχουν βέβαια δικαιώματα, ἀλλὰ δὲν ἔχουν καὶ σκοτοῦρες. Τρῶνε, πίνουν, στολίζονται καὶ τραγουδοῦν, χωρὶς ἔγνοια. Ὅσο γιὰ τὴν πολυγαμία, ἔχει κι' αὐτὴ τὰ καλά της. Στὶς Μουσουλμανικὲς χῶρες γεροντοκόρες δὲν ὑπάρχουν, γιατὶ ὁ κάθε ἄνδρας δὲν παίρνει μιὰ μονάχα γυναῖκα.

Κατέληξε δὲ ὁ Μαροκινὸς σοφὸς ὡς ἑξῆς :

—Ἡ μιὰ γυναῖκα εἶνε μπελᾶς ἀνοικονόμητος, ἡ πολλὲς εἶνε γλέντι....

Σὰν νὰ μὴν ἔχη καὶ πολὺ ἄδικο. Ἐντούτοις, δὲν ἔπεισε τὶς Παρισινές, ἡ ὁποῖες, ἂν καθιερωνόταν ἡ πολυγαμία, θὰ τὴν προτιμοῦσαν ἀνάποδα, ἡ γυναῖκες, δηλαδή, νὰ παίρνουν πολλοὺς ἄνδρες κι' ὄχι οἱ ἄνδρες πολλὲς γυναῖκες...